

Motion till riksdagen 2007/08:Ju361

av **Carina Ohlsson m.fl. (s)**

Preskriptionstid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar och borttagande av preskriptionstiden.

Motivering

De nuvarande straffrättsliga preskriptionsreglerna i Sverige innebär att alla brott preskriberas förr eller senare. Den längsta preskriptionstiden är tjugofem år och gäller för de brott som har livstids fängelse i straffskalan.

Sverige har tillträtt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen. Enligt Romstadgan skall vissa brott, exempelvis folkmord och krigsförbrytelser, inte preskriberas. De flesta andra europeiska länder har avskaffat preskription för sådana brott. Polisens möjligheter att utreda gamla brott har förbättrats under senare årtionden genom nya tekniker, bl.a. dna-tekniken, och förändrade arbetsmetoder. Denna utveckling kommer att fortsätta, och modern kriminalteknik kommer att leda till att fler gamla brott klaras upp. Det är mot denna bakgrund som det har gjorts en översyn av reglerna om preskription.

Hovrättsrådet Petra Lundh har lämnat promemorian Preskription vid allvarliga brott, Ds 2007:1 till regeringen i januari 2007. Det var justitieministern i den socialdemokratiska regeringen, Thomas Bodström, som tillsatte utredningen.

I promemorian föreslås att Sverige anpassar sin lagstiftning till Romstadgan och avskaffar preskription för folkmord och allvarliga former av folkrättsbrott. Vidare föreslås att brott som består av uppsåtligt dödande, som mord, dråp och vissa terroristbrott, inte skall preskriberas. Det huvudsakliga skälet till detta är att det numera är möjligt att genom teknisk bevisning knyta en gärningsman till ett allvarligt brott även efter mycket lång tid. Om det finns övertygande bevisning om att en person gjort sig skyldig till exempelvis

Fel! Okänt namn på

ett mord är det djupt stötande om regler om preskription medför att gärningsmannen inte kan ställas till ansvar.

Enligt förslaget skall mord som redan är begångna preskriberas enligt nuvarande regler. I Sverige gäller sedan länge en princip om att nya straffrättsliga bestämmelser inte skall gälla för brott som har begåtts innan de nya bestämmelserna träder i kraft. Det är i och för sig möjligt att bestämma att preskription skall slopas för brott som redan har begåtts, men enligt förslaget finns det inte tillräckligt starka skäl för att rekommendera det. Regeringen bör ändå överväga om preskriptionstiden skulle kunna ändras eller slopas även för allvarliga brott som har begåtts.

Några fall som lyfts upp i utredningen är bl.a. könsstympning. Könsstympning är ett allvarligt brott som begås mot flickor, oftast när de är mellan fem och femton år gamla. Eftersom preskriptionstiden för könsstympning är tio år kan brottet preskriberas innan flickan blir myndig.

Mycket talar för att många fall av könsstympning inte upptäcks förrän lång tid efter det att brottet begicks. För att brott där flickor könsstympas skall kunna lagföras effektivt krävs att brotten kommer till åklagarens kännedom innan de preskriberas. Utredningen föreslår här att preskriptionstiden vid könsstympning skall börja löpa först när den som könsstympats fyller arton år. Det är därför högst rimligt och oerhört viktigt att preskriptionstiden ses över när det gäller våldsbrott av den här karaktären, precis som utredaren tar upp.

Stockholm den 3 oktober 2007

Carina Ohlsson (s)

Anne Ludvigsson (s)

Carina Hägg (s)

Hillevi Larsson (s)

Magdalena Streijffert (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Christina Oskarsson (s)

Marie Nordén (s)